

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs II. De reservatione beneficiorum facta à Papa, ac primò quidem de reservatione in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

PARAGRAPHVS II.

De reservatione beneficiorum
facta à Papa, ac primò qui-
dem de reservatione
in genere.

Questio. 522. Quid sit reservatio?

Respondeo: solere eam definiri ex Ænea de Falconibus, quòd sit beneficium vacaturi ad se avocatio, vi cuius nimirum ligantur manus aliis omnibus collatoribus, subduciturque beneficium Ordinariorum potestati, quã aliàs, cessante hac avocatione, quilibet Episcopus in suo Episcopatu beneficia omnia conferre potest, ita ut attentata jam ab aliis provisio evadat nullius valoris. Castrop. *tr. 13. de benef. p. 15. n. 1.* Azor. *p. 2. l. 6. c. 34. q. 1.* & alii passim. Verùm expressius & melius videtur definiri à Lott. *l. 2. q. 26. n. 1.* quòd sit interdictum Papæ, factum inferiori circa usum potestatis ordinandi beneficium gratiã providendi bene meritis.

2. Dicitur primò: *interdictum* seu prohibitio, & in hac totalreservationis vis consistit, adeoque ad eam simplicem inhibitionem solam, sive facta sit cum, sive absque decreto irritante, satis consequitur, qui unicus illius effectus est, ut per consolidationem potestatis conferendi in Papã reservante ea tota elidatur in collatore inferiore, ita ut si is contra huiusmodi inhibitionem provideat de beneficio, provisio illius dicatur attentata, & sit nulla. Atque ita reservationes plures inductæ per regulas nullo decreto irritante communitæ, quæ nihilominus dictum effectum habent. Lott. *à n. 2.* Garc. *p. 5. c. 1. n. 408.* citans Simonet. *de reserv. q. 18.* Quemadmodum autem decretum irritans reservationi adjectum, est quid diversum ab ea; ita vis eius diversa; siquidem reservatio cum decreto irritante non tantum inficit titulum, reddendo collationem factam ab inferiore nullam, sed etiam possessionem, depellendo omnem ab eâ colorem. Siquidem ubi ad est simplex reservatio, etiam cum prohibitione expressa, licet provisio inferioris sit nulla, adhuc tamen allegari potest ignorantia, ratione cuius color aliquis est in titulo; at ubi adest decretum irritans, ignorantia prætendi non potest; cum illud etiam ignorantes, & ante notificationem afficiat, & in hoc valentius sit ipsa reservatio, aut inhibitione. Garc. *loc. cit. n. 409. & 410.* Lott. *à n. 5.* qui tamen *n. 9.* ex Gonz. *gl. 67. n. 21.* addit, valere id (nimirum quòd etiam ignorantes afficiat) de decreto solius Papæ, secus verò de alterius etiam Legati de latere, & *n. 10.* vim huius decreti non solum intrare, ubi adjectum est reservationi certi beneficii, vel generali clausulæ in corpore juris, ut Puteus *l. 3. decis. 180. n. 4.* sed etiam, si adjectum sit cuiunque reservationi generali, modò ipsa reservatio notoria sit, ut ipsius ignorantia prætendi nequeat.

3. Dicitur secundo *Papæ*, eò quòd solus Papa possit facere huiusmodi reservationes, cum solus habeat plenitudinem potestatis, Lott. *loc. cit. n. 11.* citans Simonet. *de reserv. q. 2. n. 2.* Quod autem attinet ad Legatum de latere, potest is beneficia, antequam vacent, suæ collationi reservare, etiam in favorem certæ personæ. Laym. *ad c. præsent. de off. legati. n. 7.* citans plures. Si tamen in Ecclesia cathedrali vel collegiata vacantur vacantur suæ

P. Leuten. Fori Benef. Tom. 11.

collationi reservavit, non potest, eâ pendente, aliam reservationem facere: Item si ex beneficiis aliis ad collationem alicujus spectantibus aliquod reservavit, non potest, eâ reservatione adhuc pendente, aliud beneficium in eisdem collatoris præjudicium sibi reservare. Laym. *ibid. n. 2.*

4. Dicitur tertio: *circa usum potestatis*; nam Papa per reservationem non auferit potestatem ab Ordinario, sed simplicem ejus usum in iis elidit, uti id proprium est interdicto seu inhibitioni, factique id citra cuiusque injuriam, cum jus conferendi in ipso originetur, & in alios diffundatur, ut pote radicatam super jure principatus in Ecclesia; adeoque dum Papa reservat, non auferit, sed simpliciter cessat diffundere potestatem conferendi in inferiores; quemadmodum princeps non detraheret Magistratum per se creato, dum vellet munus judicandi ipse obire. Quapropter minus aprè reservatio dicitur avocatio potestatis, nisi improprie, & relato termino ad simplicem usum. Lott. *à n. 13.*

5. Dicitur quarto: *ordinandi beneficia*; quia interdictum hoc respicit omnem modum ordinationis, ita ut in Episcopo sit elisa potestas, non tantum conferendi, sed etiam uniendi. Lott. *n. 22.*

6. Dicitur denique: *gratiã providendi bene meritis*; quia hic est finis reservationum omnium & scopus Papæ Lott. *n. 23.* remittens ad Simonet. *de reserv. q. 3.* & Gonz. *ad reg. 8. gl. 2. 3.*

Questio 523. In quo reservatio differat ab affectione, & beneficia reservata ab affectis?

Respondeo: in eo differunt, quòd reservatio fiat verbis, seu respiciat actum verbalem & expressum: ut si Papa per constitutionem, aut solo verbo dicat: *Reservamus.* Affectio autem fiat factis, sive respiciat actum realem, & factum, ex quo tanta oritur reservatio; ut cum Papa manum apponit super dispositione alicujus beneficii, in ordine nimirum, seu ad effectum illud conferendi, v.g. dum in commendam dedit, vel univit ad vitam collatarii; tunc enim per obitum commendatarii, vel collatarii illius tale beneficium manet affectu, ita ut tunc inferior collator nullis possit illud conferre, intellige pro ista vice, dum Papa beneficium renunciationem accepit; dum de beneficio proxime vacaturo mandavit provideri &c. dicitur affectio, & beneficium affectum, ita ut nullis aliorum collatorum se in ejus provisionem intromittere audeat. Barb. *juris Eccl. l. 3. c. 13. n. 43.* citans Gonz. *ad reg. 8. gl. 52. à principio.* Mandos. *ad reg. 5. Canc. in proam. n. 1.* Bursat & c. Pith. *ad tit. de præb. n. 317.* Castrop. *p. 15. n. 4.* qui etiam aliam addit differentiam; quòd reservatio sit perpetua, quia in perpetuum admittit Ordinariis potestatem conferendi beneficia reservata; affectio autem tantum pro tempore limitata, nimirum pro illa sola provisione subsequente; dum enim illa provisio, ad cuius finem Papa manum applicuit, effectum sortita est, cessat deinceps reservatio & affectio istius beneficii; citat pro hoc Gonz. *dicta gl. 2. n. 4.* & Azor. Idem tenet Lott. *n. 39.* nimirum durare affectionem, usque dum consumatur provisio Papæ; illam autem intelligi consumptam, sive provisio possessionem acceperit, sive non, cum possessio sit quid penitus separatum à provisione, per quam consumitur vacatio; intelligendo hoc de provisione pura; non autem de simplice mandato de providendo.

2. Porro dictum fuit, ad hoc, ut sit & dicatur

S 3

benefi-

beneficium affectum, requiri necessario, ut Papa manus applicuerit ex fine & intentione illud conferendi; non enim omnis appositio manus afficit beneficium; sed tantum ea, quæ fit ex intentione, seu ex qua resultat, seu dignoscitur mens alterius de tali beneficio providendi; secus enim est, si manum Papa apposuit, non ad effectum conferendi. Castrop. l. 6. loc. l. 2. q. 26. n. 30. Garc. p. 5. c. 1. n. 174. Sic affectum non est beneficium, quod, etsi manum applicuerit, nunquam conferre intendit, v. g. dum applicuit manum, disponedo seu admittendo, ut resignatio in favorem, seu cum provisione effectum haberet. Castrop. loc. cit. vel uniendo illud in perpetuum & c. non enim id facit animo providendi illud (uti forte colligitur ex facta unione temporali, seu facta ad vitam tantum) sed potius supprimendi illud. Garc. loc. cit. n. 175. Lott. loc. cit. Item dum Papa processit sub conditione non existente; quia tunc nequidem decretum afficit, cum conditio nihil ponat in esse. Lott. n. 36, ex Simonet. de reserv. q. 60. n. 6. Item dum mandavit provideri ex falsa relatione sibi facta, v. g. quod beneficium sit ei reservatum, cum tamen non esset reservatum; quod esset liberum, cum tamen esset juris patronatus laicalis; quod esset perpetuum; cum tamen esset manuale & c. Castrop. loc. cit. & in summâ quoties actus ille applicationis manus impeditur fortiri effectum ex contraria mente ipsius Papæ, nimirum ubi ea deficit, deficiente causâ, obquam movebatur Papæ, aut non existit nisi suppositâ malâ & falsâ informatione; uti contingit in præcedentibus exemplis; uti & dum ea ex incapacitate personæ fortiri nequit effectum. Lott. cit. n. 36. & 37. & n. 42. citans Rot. in unâ Oxomen. Archidiaconatus. 19. Nov. 1614. & Abb. in c. inter dilectos. de excess. pralat. n. 10. Felin. in c. ult. de presump. n. 40. Quod verò expressè tradit Barb. cit. loc. Pirh. loc. cit. (etsi is n. 321. contrarium proponat, & admittere videatur) & plures alii ferè communiter; dum Papa manum apposuit super dispositione beneficii, etiamsi provisio fuerit nulla, utpote facta inhabili, vel propter subreptionem aliumve defectum, aut mortem providendi aut provisivi intervenientem; adhuc manere tale beneficium affectum juxta tex. Extrav. ad Roman. de prob. inter communes, id inquam, procedere, ait Lott. n. 38. ubi cum appositione manus concurrat præexistens reservatio generalis cum decreto irritante; tunc enim verissimum esse, impediri Ordinarium conferre, & de hoc procedere citatam Extrav. cujus hunc esse intellectum etiam agnoverit Rota, decis. 190. p. 2. recent. n. 8. Ex quibus omnibus vides, affectionem reipsâ implicare, & esse reservationem specialem, & inter speciales numerandam. Lott. cit. q. 26. n. 28. 29. 34. ejusdem omnino efficacia, si non majoris. Gonz. ad reg. 8. gl. 45. per totum apud Lott. cit. n. 29.

Questio 524. Quotuplex sit reservatio?

1. Respondeo primò: reservationem esse generalem, aliam specialem; in quibus explicandis, & inter se distinguendis non conveniunt Auctores; dum aliqui apud Garc. p. 5. c. 1. n. 47. per generales intelligunt illas, quæ sunt à jure communi inductæ; per speciales, quæ sunt inductæ per regulas Cancellariæ, vel Extravagantem Ad regimen, ultra juris communis dispositionem. Vel dum aliqui apud Lott. cit. q. 26. n. 24. per generales intelligunt perpetuas, per speciales verò temporales. Juxta veriorum reservatio generalis dicitur illa, quæ

beneficia plura sub una aliqua ratione, seu plura ejusdem rationis & generis reservantur, etsi de cetero inducta sit reservatio per regulas Cancell. (nisi forte dicatur in regula: *specialiter reservamus*) v. g. quæ reservantur omnia beneficia regni, provincie alicujus (vel etiam spectantia ad Abbatiam aliquam, vel Prioratum, vel Ecclesiam Cathedrali, ut Castrop. tr. 13. de benef. p. 15. n. 2.) quæ reservantur beneficia vacantia in Curia, vel vacantia talibus mensibus; quæ reservantur beneficia, quæ fuerunt Collectorum Curia vel Familiarium Papæ: quæ reservantur beneficia electiva, omnes Præpositura, vel omnes Ecclesiæ Cathedralis, vel omnes dignitates, vel quæ certo modo vacabunt, v. g. per ascensionem secundi. Specialis dicitur illa, quæ reservantur certa beneficia (intellige, vel ratione loci, ut dum hujus vel istius particularis Ecclesiæ beneficia reservantur vel ratione certæ qualitatis, v. g. dum certâ dignitas reservatur) vel pro certis personis, ut dum mandat Papa beneficium proxime vacaturum conferri Titio. Garc. loc. cit. n. 58. & citans Bellam cons. 34. Castrop. loc. cit. citans Gonz. ad reg. 8. gl. 30. n. 12. Azor. p. 2. l. 6. c. 34. q. 3. Pirh. de prob. n. 318.

2. Harum reservationum qualibet, vel sit ratione & respectu loci, in quo; vel ratione personæ, à quâ contingit vacatio; vel ratione temporis, in quo vacat; vel ratione qualitatis ipsius beneficii. Lott. cit. q. 26. n. 43. intelligens id de reservationibus generalibus, & citans pro hoc Gonz. gl. 13. n. 88. Aneam de Falcon. de reserv. q. 2. n. 2. & c. Illam, quæ est inducta ratione loci, subdividit Lott. l. 2. q. 30. n. 1. in puram seu simplicem, nimirum quæ inducta est simpliciter vacatione in tali loco, v. g. in Curia Romana, verâ vel fictâ, hoc est, quæ verè contingit, vel fictione juris censetur facta in Curia, etsi possessor beneficii mortuus proculâ Curia, de qua paulò post, Et in non puram, hoc est, quæ implicitam habet causam ex suppositione culpæ, vel facti, ob quam quis privatur beneficio, censetur illud vacare in Curia: talis est, dū reservatur beneficium prius habitum, quò quis privatur ob ascensionem secundi incompatibilis, de quo in Extrav. ad regimen. Item quæ reservatur utrumque beneficium, & habitum prius, & obtentum aliud incompatibile, dum quis utrumque simul retinere intendit, de quo in Extrav. Execrabilis. Unde ait Lott; utramque hanc speciem comprehendit in primâ Reg. Cancell. Porro specialibus reservationibus annumerandæ, ut dictum, quæ consurgunt ex applicatione manus Papæ.

3. Respondeo secundò: alia est reservatio clausa in corpore juris, alia extra corpus juris, prior juxta verifimiliorem dicitur illa, quæ in aliquo ex 6. libris decretalium vel Clementinarum continetur; quia hæc omnia jus commune constituunt, seu corpus juris. Reservatio extra corpus juris dicitur, quæ in aliis constitutionibus Extravagantibus, decretis, & regulis Cancellariæ continentur. Garc. loc. cit. n. 130. Castrop. loc. cit. citans Azor. ubi ante.

4. Tertio reservatio alia est temporaria, dum nimirum Papa reservat sibi collationem beneficii ad beneplacitum; alia perpetua, dum eam reservat Sedi Apostolicæ, sive ique in pontificatu successoribus. Lott. l. 2. q. 26. n. 22. Gl. in c. ult. de consuetud. in 6. v. vacantibus, Gonz. gl. 12. n. 6. juxta c. gratiose, de rescrip. in 6.

5. Quarto alterius divisionis neminit Card. de Luc. de beneficiis d. 7. n. 5. dum ait, aliam reservationem

nem fixam & continuam, ut est primarum dignitatum & beneficiorum Collectorum, Officialium &c. Aliam esse discontinuam, incertam & eventualem, qualis est illa ratione mensis, vel ratione loci, in quo contingit vacatio.

Questio 525. Quae sint causae reservationum?

1. Respondeo primò: in genere tamen reservationes pendent ex voluntate & arbitrio pontificis, eo tamen non utitur absque materia, & decet causa singulis casibus congruente. *Lott. l. 2. q. 26. n. 43.*

2. Respondeo secundò: causam finalem reservationum esse bonum commune Republicae Ecclesiasticae, de quo elegantissimè discurrentem & defendentem reservationes Apostolicas contra obtretractores earum ex verbis ipsiusmet Pii V. vide *Lott. l. 2. q. 36. potissimum ferè à n. 12.*

3. Prima itaque causa est, quòd, cum ad Papam spectet remunerare bene meritos de Ecclesia, praesertim qui sibi aut suis antecessoribus servierunt & erga egentes clericos, qui undequaque ad Sedem Apostolicam confluant, se liberalem exhibere, iisque subvenire: item Magnatum, qui, vel quorum majores Ecclesiam defenderunt aut ditaverunt, preces pro aliis interpositas in ordine ad beneficia iis impetranda, admittere; hinc, inquam, aequum fuit, amplissimam esse Papae potestatem, beneficia vacantia quasi bona communia aliis conferendi; adeoque & quamplura eorum suae collationi reservandi, in ordine ad impediendam praeventioem Ordinariorum.

4. Altera causa est, ut Ecclesiarum, & Ecclesiasticarum personarum toto orbe existentium major sit communicatio cum Ecclesia Romana omnium matre, dum non solum in spiritualibus, sed & in temporalibus, beneficiorum proventibus ab ea dependent; quò enim in pluribus ab ea dependent, & ad eam confugere debent, eò magis reverentur & amant, & in iis, quae ad fidem, mores & sacra ministeria spectant, se ei submitunt. *Pirh. loc. cit. n. 329. citans Less. de just. l. 2. c. 34. n. 48. & Chok. in reg. 8. n. 9.*

Questio 526. Quando nam reservationes induci caperint?

Respondeo: olim Pontifices nulla sibi reservasse beneficia, saltem ex juris communis depositione; nam in toto decreto Gratiani nullae beneficiorum reservationes reperiuntur, & hinc post Gratiani saeculum coepisse videntur, ut notat *Azor. p. 2. l. 6. c. 36. q. 2. ex Aen. de Falcon. Pirh. de prab. n. 317. quamvis ex antiqua consuetudine multa sibi reservarint, quas reservationes ferè omnes Concilium Basileense abolere tentavit; cuius tamen Concilii decreta, paucis exceptis, ab Ecclesia fuere rejecta, Azor. & Pirh. ll. cit. Demum à Joanne XXII. in Extrav. ex debito, de Elect. & à Benedicto 12. in Extrav. ad regimen, de prab. reservata fuerunt Sedi Apostolicae beneficia omnia electiva, & ea omnia, quae per obitum Cardinalium, & quorumcunque Officialium Romanae Curiae vacarent. Verum cum dictae Extrav. fuissent temporales, & cum suo conditore exspirassent, ut de Extrav. Ex debito, tradunt Mandos. ad reg. 1. Cancell. q. 1. n. 1. *Lott. l. 2. q. 27. n. 90. Monet. de optione c. 3. n. 40. Garc. p. 5. c. 1. n. 84. & de Extrav. ad regimen. Lott. ibid.**

*n. 97. Garc. n. 86. postmodum ab Innoc. 8. aliisque subsequentibus pontificibus eadem reservationes aucta, innovata, & declarata fuerunt, ut in regulis Cancellariae continetur, Barb. juris Eccles. l. 3. c. 13. n. 37. Saeculo 13. coepisse Sedem Apostolicam aliqua beneficia in aliena dioecesi existentia sibi reservare; prius ratione loci, in quo vacarent, puta in Curia Romana. Dein ratione personarum, puta familiarium Papae &c. Tum etiam ratione qualitatis; quia prima dignitates, ac demum ratione temporis aliquos menses sibi servando ait Card. de Luca, in sum. benef. n. 24. Verum de origine & progressu reservationum latissimè *Bursar. cons. 126. à num. 92.**

Questio 527. Quis sit effectus & vis reservationis?

1. Respondeo juxta dicta superius: effectum reservationis sive generalis sive specialis, cui appositum est decretum irritans est, quòd collatio, vel reservatio beneficii facta per Papam liget manus inferioris collatoris, ita ut beneficium reservatum validè conferri nequeat ab eo, etiam si ignoret reservationem illius. *Pirh. de prab. n. 320. 322. Barb. loc. cit. n. 41. Lott. cit. q. 26. à n. 3. Ac ita quidem, ut ejus collatio nequidem det titulum coloratum, cum etiam ipsam possessionem vitiet, ita ut nec civiliter, nec naturaliter dici possit possidere. *Lott. l. 2. q. 14. n. 99. ignorantia enim reservationis, sive veretur circa jus, sive circa factum, ex quo oritur jus, etsi excusare possit inferiorem collatorem à pena, nihil tamen operatur circa actum illius, seu nullam conciliare potest collationi ab eo factae efficaciam, adeoque nec hinc ulli alteri praesudicium inferre potest. *Lott. l. 2. q. 51. à n. 61. Nihilominus, quòd obtinens tale beneficium reservatum, & percipiens fructus ex eo, non sit inhabilis, ait Chok. ad reg. 1. n. 21.***

2. Item effectus reservationis est, quòd, qui tale beneficium ab Ordinario collatum obrinet, si illo spoliatur, non possit agere spolio. *Barb. loc. cit. citans Simonet. de reserv. q. 40. Chok. loc. cit. n. 18. praeerea tanta est vis reservationis, ut si cui, sive à jure, sive ab homine, scilicet Papae, concessa fuisset potestas generalis conferendi omnia beneficia, sub ea concessione comprehensa non censeantur beneficia, sive generaliter, sive specialiter reservata Sedi Apostolicae. *Pirh. n. 322. Barb. n. 42. & qui ab eis citantur, Simonet. q. 41. Chok. ubi ante n. 17. qui etiam posterior ex Simonet. ait, idem esse in expectativis, ita ut reservatio impediat expectantes, quò minus beneficia reservata per eos possint acceptari, nisi etiam ad reservata concessa fuisset expectativa.**

3. Denique ea est reservationis vis, & prerogativa, ut si provisus auctoritate Apostolica contra provisum ab Ordinario litem moveat super beneficio reservato, Judex statim debeat consulto sibi summarie de reservatione, sequestrum in fructibus apponere, uti id cautum in constitutione Pii IV. de data anno 1560. *Chok. ad reg. 2. n. 14. His tamen non obstantibus posse fieri resignationem beneficii reservati in manibus Ordinariorum, licet illud Ordinarius non possit conferre, sed ad Papam recurrendum sit pro ejus collatione, tradit Chok. ad reg. 1. n. 16. citans Simonet. q. 46. additque ex Graciano, in addit. ad Simonet. n. 3. idem esse de permutatione.*

Questio 528. An reservatio dicenda sit favorabilis, an odiosa?

Respondeo: in hoc non convenire Auctores; nam primò docet Gonz. *ad reg. mens. s. 6. proem. n. 6.* apud Castrop. *p. 15. n. 5.* reservationes pro singularibus personis, vel de singulari beneficio facta per modum legis generalis, qualis est, quæ continetur in corpore juris, & regulis Cancell. utpote reducens provisionem beneficiorum ad suum primævum statum seu naturam (quæ est, ut Papa solus illam haberet, & ex ejus concessione alii inferiores) quæque inducta est ad vitandas fraudes (quæ facilius contingunt in provisionibus Ordinariorum, de quo vide Lott. *l. 2. q. 36. n. 16.* & quem refert Rebus. *in pr. tit. requisita ad bonam collationem. n. 63.*) & in favorem clericorum pauperum, & personarum bene meritaram, quibus Papa beneficia reservata conferre intendit (et si præter mentem Papæ quandoque, rariùs tamen, contingat ea obvenire indignis, non tantùm beneficiari, sed & vivere, ut Lott. *loc. cit. n. 17.* & ipsè Papa Pius II. *in opuscul. de moribus German.*) hinc inquam, favorabilem esse.

2. Secundò omnem reservationem tam clausam in corpore juris, quàm extra, odiosam esse, & restringendam, docent Gl. *in c. presenti. v. finitur. de off. leg. in 6. Navar.* & alii, quos citant & sequuntur Castrop. *loc. cit. Garc. p. 5. c. 1. n. 67.* citans insuper Bellam. *de permutat. benef. p. 3. q. 1. & conf. 34.* (qui expressè id quoque ait de reservationibus motu proprio factis.) Cassad. *de reserv. decisi. 3. n. 6.* & plures alios. Ratio illorum est, quòd reservatio omnis detrahat ordinaria potestati, & juribus Ordinariorum: quod ita urget Castrop. concessio facta Episcopis de conferendis beneficiis suæ diæcesis est favorabilis, utpote potestas data, non cuilibet personæ in particulari, sed omnibus ratione officii & muneris, quod exercent, adeoque derogatio hujus potestatis, veluti debita & naturalis, censeri debet odiosa. Nec obstat, quòd reservationes generales sint per modum legis, cum lex etiam odiosa esse possit, dum nimirum diminuit jus quæsitum alterius. Neque urgeat, reservationem latam ad vitandas fraudes, personarumque pauperes & bene meritas providendas; cum rigor vel favor legis non desumatur ex fine legislatoris, cum is debeat semper esse utilitas reipub. sed ex fine intrinseco ipsius legis, quæ, si respectu obligatorum per illam contineat odium & rigorem, semper absolute odiosa est, & non favorabilis. Idem ex mente aliorum tradit Lott. *imprimis l. 3. q. 12. n. 48. & seq.* ubi ait: Ordinarii nimis seridè reputant reservationes, etiam generales, sibi esse præjudiciales, ideòque facillè ipsos provisores Apostolicos habent usque adeo exosos, ut plerumque contra eos diversas consueverint technas ordiri, dum alios intrudunt, intrusosque fovent, prout hunc perversum morem notarunt Vitalm. Rebuffi, &c. *l. 2. q. 32. n. 101.* ubi: reservationes sunt odiosæ: ubique exclamant Doctores, & propterea in eis sit stricta interpretatio.

3. Tertio nihilominus ipsè ex suo *l. 2. q. 26. n. 19.* ait: minimè sequendum eorum judicium, qui arbitrati sunt, reservationes esse odiosas, quasi detrahentes Ordinariorum potestati: id enim si de reservationibus generalibus intelligatur, & non referatur ad expectativas implicitas propter votum captandæ mortis, esse prorsus erroneum; eò quòd per reservationes non auferatur potestas Ordinariorum, sed simplex ejus usus, ut Lott. *ibid. n. 13.* fiat

que id ipsum citra cujusquam injuriam, cum jus conferendi in Papa originetur, & in alios ab ipso diffundatur. Lott. *n. 14.* adeoque dum reservat, seu sibi soli habet & servat potestatem conferendi, eodem modo, quo fuit ab initio, non tam auferat, seu detrahat, quàm cesset potestatem in alios diffundere, quemadmodum, ut dictum supra ex eodem Lott. *n. 15.* nil magistratui à se electo detrahit princeps, dum vellet ipse munus judicandi obire. Et dato, statim à principio fuisse hanc potestatem per Papam diffusam in omnes Episcopos, & ubicunq; agitur de revocatione factæ concessionis, materiam non posse separari à quadam odiositate; advertendum tamen, diffusionem illam non fuisse factam in gratiam ipsorum Episcoporum (prout est de ratione beneficii principis respicere bonum & favorem personæ, cui confertur) sed in gratiam ipsius Papæ diffundentis, ac propterea non excedere formam simplicis mandati, quod in articulo revocationis perpetuò est expositum nutui mandantis. Eadem astruit *l. 2. q. 6. à n. 7.* ubi, et si agat *de reg. 9. Cancell.* rationem tamen dat unversalem, dum ait: regulam esse favorabilem, & non odiosam, cum Papa rationem & causam illius refert ad favorem pauperum & bene meritaram; eò quòd ad judicandum, num aliqua dispositio sit odiosa, an favorabilis, attendi non debeat id, quod consequitur, sed id, quod principaliter intenditur, ut declarat Bartol. *in l. qui exceptionem, de condict. indeb.* Neque etiam dici posse, reservationes partim continere odium, nempe respectu Ordinariorum; partim favorem, respectu nimirum clericorum pauperum, & bene meritaram, ut sentire videtur Gonz. *cit. s. 6. n. 45.* dum dari nequit in jure concursus odii & favoris in eadem constitutione, eò quòd ratio legis perpetuò unica est, nempe utilitas & bonum commune, in quo aliud inveniri nequit, quàm favor simpliciter, ut rectè & fuse Soto *de justitia l. 1. q. 1. a. 2.* licet enim ex parte materiæ proxima considerari possit favor aut odium, ita ut cessante eo favore vel odio personæ, cessare etiam colligatur ipsa lex, quatenus tamen lex ipsa tendit in ultimum & nobiliorem finem suum, aliud in ea considerari nequit, quàm purus & simplex favor propter commune reipub. bonum, in quod ille etiam, si favor five odium proxima materiæ redundat, ut optime Suar. *de legibus l. 1. c. 8. à n. 10.* ita Lott. *cit. q. 26. à num. 9.*

PARAGRAPHVS III.

De reservatione clausâ in corpore juris.

Questio 529. Num dentur plures reservationes clausæ in corpore juris, quàm una, & quænam illa?

Respondeo: verisimilius est, reservationem clausam in corpore juris esse tantùm unicam; nimirum quæ habetur in *cap. licet. & cap. presente. de prob. in 6.* & est de beneficiis vacantibus in Curia, seu apud Sedem, Castrop. *loc. cit. n. 4.* citans Glossatorem in *reg. cancell. 35. vers. item queritur. & reg. 62. ad finem.* Azor. &c. contra Æn. de Falcon. & Millem. nam quæ ab illis afferuntur ex Extravagantibus, reputantur extra corpus juris; præterquam quòd reservatio contenta in *Extrav. Ex debito.* & ad